

Prvi slovenski dnevnik v
Zjedinjenih državah.
Izhaja vsak dan izveniši
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 241. — ŠTEV. 241.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 19, 1907. — V SOBOTO, 19. VIŠOTOKA, 1907.

VOLUME XV. — LETNIK IV.

Rekord naseljevanja nadkriljuje druga leta.

ŠTEVILO NASELJENCEV ŠE VE-
DNO NARAŠČA; V SEPTEM-
BRU JE PRIŠLO 98,000
NASELJENCEV.

V minulih devetih mesecih dospelo je
918,000 naseljenec.

NAJVEČ JIH JE IZ AVSTRIJE.

V septembru dospelo v Zjedinjene
države, glasom vladine statistike, 98
tisoč 694 naseljenec, oziroma 3553
več, nego v istem mesecu lanskega
leta. Naseljenci iz vseh držav Evro-
pe so množili, le število onih iz Ru-
sije je samo v minulem mesecu na-
zadovolja za 5340 "sob, kar znači, da
so tam kljub "revoluciji" še vedno
mnogo boljše razmere, nego drugod
v Evropi.

Največ naseljenec je naravno pri-
šlo iz Avstrije, kjer postaja gospodar-
ski položaj vedno slabši in davki
vedno večji. Samo iz Avstrije prišlo
je v septembru 9916 naseljenec, do-
čim jih je prišlo iz Ogrske 10,713.

Drugo mesto zavzema Italija, ki je
poslala 19,316 zastopnikov svoje "kul-
ture". — Iz Rusije je dospelo 17,206
šifutov, Pincev in Poljakov; iz Nem-
čije 3627 Poljakov in Nemcev; iz
Grške 4176 Bolgarov in Grkov; iz
Brianije 12,972 Ircev in Angležev
šd.

V New Yorku se je izkrcalo 75,716
naseljenec, tako da jih odpade na
drugo lake in območje postaje le
23,000.

V devetih minolih mesecih dospelo
je v našo republiko 918,655 naselje-
nec, od katerih so imele parobrodne
družbe \$9,180,000 dobička.

Prihodnji teden pride v našo luko
22 oceanjskih parnikov nakrcanih z
naseljeneci.

ŽELEZNIŠKA ZVEZA Z DAWSON CITY.

Družba želi dobiti charter za gradnjo
nove železnice.

Winnipeg, Manitoba, 18. okt. Novo
ustanovljena železniška družba Place
River & Dawson City Railroad Co.,
kteraj namerava graditi železnično
svezo med Winnipegom in Dawson
City v Northwest Territory, je napro-
sila canadski parlament za dovolje-
nje. Ko bo ta železnica dogotovljena,
bode velikanska vrednost za Cana-
do, kajti potem bode imenovala
severno mesto vse leto v zvezi z ju-
gom. Sedaj je zveza z imenovanjem
mestom mogoča le preko ozemlja Zj.
držav (Alaske). Člani velikanskega
podjetja so Američani, ki zastopajo
in so v zvezi baje z Harrimanovimi
železnicami. Z gradnjo nove proge se
prične takoj, ko v to privoli parla-
ment, kajti družba ima potreben de-
nar že na razpolago.

Od Winnipegja dalje si bode družba
pridobila prometne pravice na pro-
gah Canadian Northern Railroad in
sicer do Langhama v Saskatchewanu,
kjer se prične graditi nova proga že-
leznične, ktera bode dolga 1800 milj.
Nova železnica bode vodila skozi naj-
bolj divje in najmanj znane pokra-
jine Canade. Od Langhama bode no-
va proga vodila direktno proti zapu-
do reke Saskatchewanu in potem
severno do Redberry Lake, oziroma
do Thabasea Landinga ob Athabasca
Riverju po deželi ob Pene Riverju,
kteraj je najrodovitnejša v Canadi, ki
je pa sedaj brez železnice.

Od tu naprej bode železnica vodila
dalje proti zapadu in bode segla v
nektere rudarske kraje severne Bri-
tish Columbie, kteri so sedaj radi
slabe zveze skoraj brez vsake vred-
nosti, ker ni mogoče razpošiljati ru-
de. Pri Laird Riverju krene proga
proti severu in vodi direktno v Daw-
son City, ali glavno mesto Yukon
Territoryja. Nova železnica bode tudi
v zvezi z ono, ktero grade sedaj in ki
bode vodila iz zapada v Churchill ob
Hudson Bayu.

\$40 velja drugi razred za
parnike Red Star,
Hamburg America,
Bremen Lloyd, Holland America

Nesreče na železnicah. Mnogoštevilne žrtve.

MNOGO NESREČ NA ŽELEZNI-
CAH IN ULIČNIH ŽELEZ-
NICAH V RAZNIH
DRŽAVAH.

V North Carolini sta zadela dva vla-
ka; trije mrtvi, 19 ranjenih.

V COLORADU.

Chattanooga, Tenn., 19. okt. Na
Harrison Avenue sta včeraj zjutraj
zadela skupaj dva voza ulične že-
leznične, in sicer vsled goste megle. Šest
oseb je bilo na mestu ubitih, med
temi so trije bili. Deset potnikov je
bilo težko in 20 lahko ranjenih.

Greensboro, N. C., 19. okt. Oso-
bni vlak Southern železnice je na potu
pri Raddu, N. C., osem milj severno
od tukaj, zavozil v nek tovarni vlak.
Tri osebe so bile ubite in 19 je ra-
njenih. Nesreča se je pripetila vsled
neprevidnosti čuvaja proge, kteri je
pustil izogibalšče zaprt.

Trinidad, Colo., 19. okt. Proti iz-
toku vozeči potniški vlak California
Limited št. 4 od Atehonu, Topeka &
Santa Fé železnice je skočil raz tir
pri Earlu, Colo. Vlak je bil poln
domov se vračajočih turistov. Stroje-
vodja John Thomas je bil ubit in nje-
gov kurilec smrtno ranjen. Tudi dva
potnika sta bila ranjena.

TEKMOVANJE V PISANJU S PI-
SALNIMI STROJI.

Zmagala je Miss Rose L. Fritz na pi-
salnem stroju Underwood.

V petek zvečer se je zaključilo tek-
movanje v hitrem pisanju s pisalnimi
stroji, ktero se je vršilo v koncertni
dvorani Madison Square Gardens v
New Yorku. Tekmovalcev je bilo pet-
najst in pisanje je trajalo jedno uro.
Tekmovalci so sedeli na odru s svo-
jimi stroji. Prvo nagrado je dobila
Rose L. Fritz. Dvorana je bila natla-
čeno polna gledalcev, kterih vsak je
imel na odru svoj ideal.

Ko je ob 9. uri pozvonilo, se je zve-
delo, da je zmagala Miss Rose L.
Fritz, 241 Broadway, ktera je pisala
s trojem Underwood, kajti vsako mi-
nuto je napisala 87 besed. Kot nagra-
do je dobila srebrno darilo v vredno-
sti \$1500.

Vseh nagrad se je razdelilo sedem
in od teh odpade na Underwoodove
stroje štiri. Ostale tri nagrade so do-
bili Remingtonovi stroji.

Drugo nagrado v znesku \$200 je
dobil H. O. Blaisdell, ki je napisal po
83 besed v minuti.

OBISK IZ GROBA.

Brat je obiskal sestro, ktera je mi-
slila, da je mrtev in pokopan.

Williamantie, Conn., 18. okt. Mrs.
Timothy Brennanova se je včeraj
onesvestila, ko je prišel k njej v ku-
hinjo njen brat Dennis Long in je
nagovoril. Ona je namreč že davno
dobila listine, da je njen brat mrtev
in pokopan.

Kmalopotem, ko je pred 15 leti od-
potoval v New York, dobila je od
tam iz neke bolnice listine, da je brat
tam umrl. Kasneje je dobila tudi od
družstva Royal Arcanum potrdilo, da
so njenega brata pokopali. Long trdi,
da je iz bolnice odpotoval v Denver,
Colo., kjer je bival do sedaj in si pri-
dobil izdatno premoženje.

Napad na konštablerje.

Waterbury, Conn., 17. okt. Kon-
štablerji so včeraj pri Wolcottu areto-
vali 11 trampov, na ktere so pa mo-
rali streljati, predno so se udali.
Trampje so obkolili začasno policijs-
ko postajo, ktero so zgradili za dobo
"afira", in so trikrat skušali poslop-
je podreti.

Aretilci se je prvi uprl Fred Blod-
gett in šele potem, ko ga je obdele-
valo pet konštablerjev, so ga zamogli
spraviti v ječo. Takoj na to so pa
ostali trampje napadli konštablerje s
kolmi in steklenicami, valed česar so
bili konštablerji prisiljeni streljati.

Konec mirovne konference v Haagu.

VČERAJ SE JE VREŠILA ZADNJA
SEJA MEDNARODNE MI-
ROVNE KONFE-
RENCE.

Predsednik Nelidov se je v lepem go-
voru poslovil; zahvala pred-
sedniku Rooseveltu.

PODPIS ZAPISNIKA.

Haag, Nizozemska, 19. okt. Med-
narodna mirovna konferenca se je
včeraj zaključila, in sicer brez kacega
uspeha, kajti države ostanejo še v
nadalje tako, oziroma še bolj oboro-
žene, kakor dosedaj.

Predsednik konference, Nelidov
(Rusija), je govoril končni govor, v
kterem je delo konference popisal in
hvalil jedinstvo, ktero je vladalo med
debatami. Obžaloval je, da ni prišlo
do ustanovitve mednarodnega razso-
dišča, ker so nastale razne ovire.
Vendar se je pa ustanovilo mednarod-
no sodišče za v vojni vjete in zaple-
njene ladje.

Ko se je Nelidov vsem navzočim
zahvalil, je predlagal, da se odpošlje-
jo zahvalni brzojavni nizozemskej kra-
ljici Viljemini radi njene gostoljub-
nosti, predsednika Zjedinjenih držav
Rooseveltu, kteri je prvi predlagal,
da se sestane druga mirovna konfe-
rencia, in španskemu kralju Alfonsu,
kteri je pridobil tudi Argentino za
mirovno konferenco.

Raskemu carju je konferenca že
preje izrazila svojo zahvalnost. Kone-
čno so delegatje podpisali mirovni
zapisnik v francoskem jeziku po abe-
cednem redu.

Poldanska noč v Pittsburgu.

Pittsburg, Pa., 18. okt. Včeraj je
tukaj vladala neprimernost, z gostim
dimom tisočih tovarnih nameršana
megla. Vsled tega je v mestu vladala
ves dan taka tema kakor o polnoči.
Svetilke so ves dan gorele.

Prvi turški poslanik v Washingtonu.

Washington, 18. okt. Prvi turški
poslanik za Zjed. države, Mehmed Ali
Bey, dospel je včeraj v tukajšnje me-
sto in bode v kratkem izročil pred-
sedniku svoje listine.

KRETANJE PARNIKOV.

Dospeli so:

Slavonia 18. okt. iz Reke z 2075 pot-
niki.

Dospeti imajo:

Arabic iz Liverpoola.

Bulgaria iz Genova.

St. Paul iz Southamptona.

Umbria iz Liverpoola.

La Lorraine iz Havre.

California (novi) iz Glasgowa.

La Bretagne iz Havre.

Rhein iz Bremena.

Vaderland iz Antwerpena.

Statendam iz Rotterdam.

Kaiser Wilhelm II. iz Bremena.

Grosser Kurfuerst iz Bremena.

Ulonia iz Reke.

Campania iz Genova.

Princess Irene iz Genova.

Majestic iz Liverpoola.

Estonia iz Libave.

Graf Waldersee iz Hamburga.

Baltic iz Liverpoola.

Odpluli so:

Finland 19. okt. v Antwerpen.

Philadelphia 19. okt. v Southampton.

Lusitania 19. okt. v Liverpool.

Koenig Albert 19. okt. v Genova.

Columbia 19. okt. v Glasgowa.

Patricia 19. okt. v Hamburg.

Odpluli bodo:

Kaiser Wilhelm der Grosse 22. okt. v Bremen.

Caronia 22. okt. v Liverpool.

Oceanic 23. okt. v Liverpool.

Nieuw Amsterdam 23. okt. v Rotterdam.

Deutschland 24. okt. v Hamburg.

Arabia 24. okt. v Liverpool.

La Lorraine 24. okt. v Havra.

Barbarossa 24. okt. v Bremena.

Slavonia 24. okt. v Reka.

Bodite oprezni!

Iz verodostojnih virov smo zvedeli,
da namerava neko takozvano, nedav-
no ustanovljeno "bankarsko" pod-
jetje v New Yorku, ktero ni pod ni-
kako kontrolo, in je toraj tudi brez
vsake odgovornosti, rojakom razpoši-
ljati cirkularje, s kterimi jih bode va-
bilo, da pri tem podjetju nalože svoj
prihranjeni denar.

Kakor rečeno, to podjetje ni pod
nikako državno ali zvezino kontrolo,
nima — razun velikanskih dolgov —
nikacega premoženja in toraj tudi za
varnost denarja ne more jamčiti, da-
stavnno bode morda obljubovalo ve-
like obresti, samo da na ta način zlo-
rabi zaupljivost nevednih ljudi.

Ker želimo, da bi naši rojaki ne
prišli v tak položaj, v kakršnjega so
baje zabredli ameriški Hrvatje, svet-
ujemo rojakom, da nalože svoj težko
prihranjeni denar le v državne ali pa
ljudske (nacionalne) banke in trust-
kompanije, nikakor pa ne v zasebna
podjetja švindlarskih spekulantov.
Najbolje pa je, ako pošljemo svoj pri-
hranjeni denar v staro domovino, kjer
imamo na razpolago mnogo dobrih
bank ali hranilnic. Za slučaj, da dobi
kdo kak tozadebni poziv ali cirkular,
naj ga takoj uniči, da se mu ne bode
treba kesati potem, ko bode prepozno.

Dogodki v Maroku. Abd ul Azisova vojska.

SULTAN ABD UL AZIS JE PO-
SLAL PROTI SVOJEMUBRA-
TU MULAJ HAFIDU
SVOJE ČETE.

V to ga je pridobil francoski posla-
nik Regnault pri konfe-
renci v Rabatu.

FRANCIJA GA PODPIRA.

Rabat, Maroko, 19. okt. Sultan
Abd ul Azis je sedaj vsled nagovorov
francoskega poslanika Regnaulta spo-
znal, da je neobhodno potrebno ener-
gično nastopiti proti svojemu bratu
Mulaj Hafidu, takozvanemu južnemu
sultanu. Radi tega je odposlal 2000
vojakov pod poveljem generala Bag-
danija, kteri ima za razpolago tudi
več topov proti Mulaj Hafidu, dočim
se je iz Tangierja napotilo v Rabat
nadaljnih 3000 vojakov.

Vsled sultanove prošnje je Fran-
cija dala sultanovemu topništvu al-
gierskega inštruktorja topničarjev
Ben Sediza na razpolago. Razun te-
ga bode tudi neka francoska vojna
ladija prepeljala sultanove čete v Mo-
gador, kamor je Mulaj Hafid poslal
svoje čete, da prisili tamošnjega go-
vernerja, da se njemu pokori.

Paris, 19. okt. Francoska vlada je
sklenila sultana Abd ul Azisa pod-
pirati njegovemu bratu Mulaj Hafidu.
V to svrhu mu bode dala na razpolago
potrebni denar.

ZOPET POTRES.

Seizmograf v Washingtonu je ponov-
no naznanil 5000 milj oddaljen
potres.

Washington, 18. okt. Medtem ko
je seizmograf vladinega vremenskega
urada dne 18. t. m. zaznamoval jak
potres, o kterem se dosedaj še ni ni-
česar zvedelo, je seizmograf tudi več-
raj zaznamoval potres, ki je bil ka-
cih 3900 do 5000 milj oddaljen od
Washingtona. Seizmografova igla je
včeraj pisala tri četrt ure.

Razstrellili blagajno.

Nepoznani tatovi so včeraj obiskali
urade Marquise Chocolate Co. Bla-
gajno so z dinamitom razstrellili in
odnesli \$4000 v gotovini in nakazni-
cah. Imenovana družba je šele pri-
čela posloovati in ima svoje prostore
v 85, 9. Ave. v New Yorku.

Brezplačno

poslujemo
lepo sliko
parnika,
kteri spa-
da k najcenejši, najbolj si najdirektnej-
ši poti za Slovence. "I" je na Austro-
Americana Line, Whitehall Building,
New York.

Fran Josip slabji. C. in kr. bolezni.

AVSTRIJSKI CESAR SE V PR-
VIŠO PRITOŽUJE RADI BO-
LEŽIN V PRSIH. NAJ-
SLABŠA NOČ OD
POČETKA
BOLEZ-
NI.

Vznemirljivi pojavi na pljučih; tudi
kašelj je postal izdatno slabši.

OFICIJELNA POROČILA.

Dunaj, 19. okt. Bolezen cesarja
Fran Josipa se ni niti malo pobolj-
šala, pač pa poslabšala, kar morajo
sedaj potrditi tudi oficijelna poročila.

Odkar je Fran Josip bolan, še ni
preživel ni jedne noči tako slabo, ka-
kor včeraj. Skoraj vsa noč ni mogel
spati in je skoraj neprestano kašljal.
Zdravniki so ga morali tekom noči
večkrat obiskati in mu dati zdravila,
da mu olajšajo bolečine. Toda zdra-
vila niso niti malo koristila. Radi
skrajno slabe noči je bil bolnik zju-
traj zelo slab. Mrčlice baje še nima,
toda kljub temu je bolezen taka, da
je zelo dvomljivo, bode li še kedaj
ozdravel.

Na dvoru so radi tega na vse pri-
pravljeni, to tem bolj, ker cesar
sedaj tudi sam toži radi bolečin v pr-
sih. Zdravniki trdijo, da se je bolezni
še sedaj pričela razvijati. Včeraj so
tudi na pljučih našli dvomljive sim-
ptome in sicer na dosedaj še zdravem
delu, valed česar je vznemirjenost še
večja. Tudi žila udarja slabše in ka-
šelj je postal hušji.

Zvečer so se tudi v cesarjevem vr-
tu pojavili dvomljivi simptomi, radi
česar so pozvali k cesarju še jednega
zdravnika špeticjalista, na kar so bol-
nika poldrugo uro preiskovali.

"Oficijelna" poročila o cesarjevi
bolezni so več ali manj lažljiva.
Kljub temu je pa vsakdo prepričan,
da bode vladar že te dni — morda že
danes po noči — umrl. Bolezen se je
zelo poslabšala in vrhu tega se je po-
javilo tudi vnetje sapnika.

PARNIK DEUTSCHLAND ZAVO-
ZIL V BLATO.

Tri ure so ga zaman skušali izvleči v
plovno vodo.

Hamburški parnik Deutschland, ki
je dospel minoli petek v našo luko, je
zavozil v blato na dnu Hudson Ri-
verja in sicer baš pri svojem pomolu
v Hobokenu. Potniki so tri ure za-
man čakali, da se bode končno posre-
čilo spraviti parnik k pomolu in ko-
nečno jim ni preostalo drugega, nego
oditi k počitku, kajti vsakdo je mi-
slil, da bode ostal parnik vso noč v
blatu. Celo brodovje vlačnih parni-
kov je skušalo parnik izvleči iz blata,
medtem ko je na pomolu več sto ljudi
čakalo, da pozdravijo došle potnike,
toda slednji so morali ostati na pa-
tniku.

Parnik Deutschland je imel zelo
slabo pot in je bil vsled megle in sla-
bega vremena svojo hitrost pomanj-
šati primoran, tako da se je zelo za-
kasnil. Mesto da bi dospel k pomolu
zjutraj, dospel je šele zvečer.

Znižane cene.

\$25 velja sedaj vožnja v Ham-
burg.

\$23 velja sedaj vožnja v Antwer-
pen.

\$27 velja sedaj vožnja v Rotter-
dam.

\$33 v Havre s francoskimi brz-
parniki.

\$25 v Havre s francoskimi po-
nimimi parniki.

\$23 v Bremen s francoskimi par-
niki.

\$21 v Bremen z navadnimi par-
niki.

\$33 v Bremen z ekspresnimi par-
niki.

\$21 v Trst ah Reko na parnikih
Austro-Americana Line.

Te cene veljajo do preklica.
Originalne listke se dobe pri
Fr. Saksar Co.,
109 Greenwich St., New York.

Iz Avstro-Ogrske. Nagodba in drž. zbor.

OGRSKO - HRVATSKI DRŽAVNI
ZBOR BODE NAGODBO GO-
TOVO ODOBRILO.

Temu se protivita Banffy in Koštu-
va stranka, toda to ne pride
v poštev.

PSOVANJE V AVSTR. DRŽAV-
NEM ZBORU.

Budimpešta, 19. okt. Bivši mini-
sterski predsednik Banffy in vodja li-
beralcev namerava napeti vse moči,
da prepreči v ogrsko-hrvatskem držav-
nem zboru potrditev nagodbe. On
je včeraj v svojem govoru izjavil, da
pomenja nagodba za Ogrsko veliko
zaušnico.

Pri posebnej seji Košutove stranke
je trgovinski minister Košut skušal
pridobiti člane svoje stranke za povi-
šanje skupnih izdatkov. Vsi napori
so bili zaman in celo grožnja, da bo-
de odstopil, ako stranka ne odobri na-
godbe, ni hasnila.

Kljub temu je pa potrditev nagod-
be v državnem zboru baje zagotov-
ljena.

Dunaj, 19. okt. V avstrijskem držav-
nem zboru so se včeraj zopet po
starem običaju pripravili. Posvetovali
so se o poboljšanju položaja železni-
čarjev, kteri so šele pred par dnevi
prenehali s pasivno rezistenco. Deba-
ta je bila takoj s početka zelo živah-
na in kmalo na to so se pričeli nem-
ški radikaleci in socialni demokratje
prav po avstrijski psovati, tako da
predsednik zbornice ni mogel napri-
viti redu. Dogodki so bili ravno taki,
kakršni so bili v prejšnjih pretepa-
jih parlamentih na dnevnem redu.

Budimpešta, 19. okt. Ogrska vlada
namerava kupiti velika zemljišča gro-
fa Pejačevića in drugih zadolženih
"plemičev". Ta zemljišča bode par-
celirala in jih prodala kmetom. Vlada
misli, da bode na ta način pomanj-
šala izseljevanje iz Ogrske.

Budimpešta, 18. okt. "Esti Ujsag"
je prinesel iz krogov odločilnih poli-
tikov načrt o reviziji poslovnika v
ogrskem parlamentu. Hišni red se
spremeni le začasno, do uvedena nove
volilne pravice. Novi državni zbor
naj potem sam odloči, ali naj ostane
hišni red v veljavi ali ne. Pred vsem
dobi predsednik pravico, renitentne
poslance izključiti in tudi s silo od-
straniti iz zbornice. So poslancev
lahko predlaga vsak čas konec debate,
ako bi se preveč zavlačevala. Dosedaj
je imel to pravico predsednik. Seje
se lahko podaljšajo ter se smejo od-
rediti paralelne seje. Vse to je naper-
jeno v prvi vrsti proti hrvatski ob-
strukciji, ki jo hočejo na ta način
streti.

NAJVEČJI POMOL ZA PREMOG.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation).

FRANK SAKSER, president.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
addresses of above officers: 109 Greenwich
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za leto velja list za Ameriko... \$3.00
"pol leta... 1.50
"eto za mesto New York... 4.00
"pol leta za mesto New York... 2.00
"Evropo za vse leto... 4.50
"pol leta... 2.50
"četrt leta... 1.75
V Evropo pošiljamo skupno tri številke.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
zveniš nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.

Denar naj se blagovolji pošiljati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče
naznani, da hitreje najdemo naslednjega.
Dopisi in pošiljanka nareliste naslov:

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 1279 Rector.

Koncem tedna.

Živimo v dobi "grafta" in v tega
so ameriški Hrvatje tako zabredli,
da jih Italijani še lažje izkoristijo.
Koristi lahko pokaže Stjepko...

Zanj so delnice parobrodne družbe,
ki nima niti čolna, poskočile in sedaj
se priporočajo, naj delničarji ne zahtev-
vajo povračila svojega denarja; —
dokaz, da jim ga družba itak ne more
dati...

V program Rosettovega lista naj
se blagovolji še zapisati kot sedanje
geslo: "Take me back to Greenwich
Street"...

Glavni "delničar" parobrodne dru-
žbe blufa, da bo dobi kupil vse "del-
nice" in plačal za nje več nego so
"vredne". V tem vidimo najeklatant-
nejši dokaz, da iz hrvaškega limona
ne more več izpresti niti najmanjše
kapljice...

To pomenja za "delničarje" v prav-
nem pomenu besede: "handing the
peels of a lemon to the share-
holders"...

Dokaz temu reklama "Amerikan-
sko-Hrvaških Novin" št. 35 pod na-
slavom: "Kako to — najednom!"...
Uf...

V Londonu so v minulem letu are-
tovali "le" 120,000 "sob radi raz-
nih zločinov, oziroma 8000 manj, ne-
ga v prejšnjem poslovnem letu. So
se li tam ljudje poboljšali? Ali je pa
polietija postala slabša?...

Mala princezinja Monica neče kli-
entii Tosellija svojim očetom: "Mo-
je očci je sakanski kralj", tako ona trdi
s ponosom. "It is a wise child that
knows its own official father"...

Na Španskem so v skrbah radi živ-
ljenja kralja Alfonza, kateri ima ka-
kor pokojno "veličanstvo" njegov oče
jetiko. To je dovoljni argument proti
trditvi, da so otroci "proste ljube-
mi" bolj zdravi in krepkejši, nego
zakonski. Gospa Isabella si je svoje-
časno izbrala slabega bika...

Dr. Carmichael v Atlanti, Ga., je
ravnokar pomagal pri rojstvu 2400.
otroka v dobi svoje zdravniške kari-
ere. Poleg tega je tudi duhoven in je
mno go staršev teh otrok poročil
ter krstil njihove otroke itd. Natanč-
na imitacija poslovanja — Standard-
Oil-trušta. Čudim se le, da nima tu-
di grobniškega zavoda...

Vsestranska agitacija, da se usta-
novi za zamore posebne cerkve s po-
sebnimi duhovni. "Ako bi prišel
Kristus v Ameriko" — itd., itd.,
itd...

Šest mesecev po svoji poroki z
drugjo ženo izvršil je farmer Johnson
iz Meridana, Conn., samomor — vsled
žalosti za prvo ženo. Le jeden ko-
rak je med tragiko in komiko...

Žene in otroci 18 v ječo obsojenih
žlan v "La mano nere" bivajo se-
daj v jamah hillville's okolice in umi-
rajo vsled gladi. Grehi očetov se
zmanjšujejo na otrocih...

Toda človeško pravičnost je treba
spojiti z božjo milostjo. Ali ni sedaj
dolžnost sodnikov pomagati ženam
brez moč in otrokom brez očetov —
sedaj, ko je pravica dobila svojot...

Rockefellerjevo hčer, gospo McCor-
mickovo, se sedaj splošno kritikuje,
ker si kupuje predrage klobuke. Bo-
lje bi bilo, da jo hvalimo, kajti ona

ima očetov denar na pametnejši na-
čin, nego njen oče, ki daje denar mi-
sionarjem in vseučiliščem...

Fotografijo neke znane igralko so
včeraj potom dražbe prodali za \$250.
V par letih bode k večjem — ori-
ginalu toliko vreden...

Da se izogne sramoti ločitve za-
kona, se je v Schenectady, N. Y.,
neka mlada žena zastrupila. Škoda
za to žensko — na desetstisoče je slab-
ši, nego je bila ona...

"V vsem svojem življenju nisem
poljubil druge ženske, nego svojo žo-
no", tako trdi nek Newyorčan, kte-
remu je (memogrede omenjeno) ušla
njegova žena. To je za ženo slabo:
ker ni družih poljuboval, potem tudi
svoje ni znal ceniti...

\$1000 je dobil nek mladenič, ker
je 674 čevljev visoko na vrhu zastav-
nega drga na Singerjevem poslopju
pritril zlato kroglo. \$1000 za to delo
je preveč — ako bi ne bilo smrtno
nevarno. Ali pa premalo v na-
sprotnem slučaju...

Že teden dni objavlja "Evening
Journal" velike članke, v katerih raz-
motriva, čemu grde ali nelepe "type-
writerice" ne morejo dobiti po pisar-
nah dela. Ti članki predstavljajo le-
pe "typewriterice" v dokaj čudnej
luči...

V ostalem se pa tudi tu potrjuje
stara dejstva, da je pomanjkljiva le-
stopa najboljšje sredstvo za ohranitev
devišstva...

Rev. Gleadon trdi, da so premože-
nja, kakoršnja imata Rockefeller in
Harriman, gnojete se oteklina člove-
ške družbe. Naravno, da so oteklina!
Samo, da bi jaz imel tudi jedno!...

"Priprave na vojno z Japonsko."
(Včerajšnja "Sun"). "Govorice o
vojni so nesmisel." ("Sun" z dne
29. sept.)...

Urednik "N. D." se je odpovedal.
Kaj pa to? Ali: Die Ratten verlas-
sen das sinkende Schiff?...

Newyorške slike.

XXI.

V "Bucket Shop".

Večkrat se pripeti v človeškem živ-
ljenju, da se koga polaste uprav ne-
izvršljive ideje, in sicer v toliki meri,
da je dotičnik povsem pripravljen,
da se pametne in da mu jih je
dodelila osoda. Take misli vzbude
v človeku strastno poželjenje in pre-
je ne preneha, dokler ne doseže ono, kar
poželi.

Tako sem prišel tudi jaz nekoč do
povsem trdnega prepričanja, da za-
morem potom spekulacije v kakem
"bucket shopu", kakoršnjih je v na-
šem mestu vse polno, v par urah pri-
dobiti sicer ne Vanderbiltovo, ven-
dar pa za moje razmere leto premo-
ženje. V to me je zapeljal pravza-
rav moj prijatelj Hubbard, kateri me
je slučajno predstavil nekemu svoje-
mu prijatelju, ki je, kakor je trdil,
igral, samo da vidi, kako se dobi in
zgubi. Povedal mu je tudi, da sem
čudenjak. Novi znanec, ki je sedaj
jeden mojih najboljših prijateljev, je
tako vedel, da so meni in mojim
kolegom senzacije najljubše. Naročil
je vsem trem "Rob Roy" (nova iz-
najdba pri mešanju cocktaila, ktera
je sedaj v Tenderloinu moderna) in
mi dejal: "Ako hočete opazovati,
kako je človeku pri sreči, ko postane
v par minutah bogat in potem zopet
reven kakor prosjak, obiščite ob pri-
liki kak bucket shop. Vendar pa ne
vzemite s seboj preveč denarja. Pet-
indvajset dolarjev, to zadostuje. Good
luck."

Ta v šali izgovorjena opazka spre-
menila se je za me v pravi strup, kte-
ri je kmalo vse moje misli zastrupil.

Do tedaj mi niti znano ni bilo, da
se zamore kedo s takim "kapitalom"
podati v spekulacije — in radi tega
nisem preje miroval, dokler nisem
preskrbljen z malim zavojem denarja
prišel v jedno izmed onih podjetij,
kjer se zamore vsakdo udeležiti spe-
kulacijskega posla prave burze, seve-
da le "en miniature".

"Bucket shops" običajno niso baš
vabljivi prostori. Nahajajo se običaj-
no v starih poslopjih, katerih last-
niki gledajo pred vsem na točnost
pri plačevanju stanarine nego na sta-
novnike. Ako se vozimo z nadulnič-
no železnico po 6. Avenue, vidimo v do-
lenjem mestu in notranje prostore ta-
lih bucket shopov. Dvorana je praz-
na, ktera nas spominja na žolo ali pa
na kako policijsko s dišče. Sprajda
stoji velika črna tabla, kakor pri
vsakem bankarju v doljenjem mestu;
na to table ali desko se zapišejo ofi-
cijelni kurzi newyorške delniške bur-
ze. Pred table sedijo v klopih in sto-
lih kupovalci in prodajalci ter opaz-
jejo promene kurzov, padanje in na-
predovanje cen, ktere pise klerk (quo-
tation clerk) na table. Promene kur-

zov dobi klerk brajzavnim potom, do-
čim imajo odjemalci na razpolago tu-
di takozvani "ticker" z znanimi dol-
gimi papirnatiimi trakovi. Toda tudi
brez tega se vsakdo lahko zaneša na
pravičnost "kvotacij", kajti le red-
kokejda je mogoče dokazati kako
prevaro v tem pogledu, kor lastniki
minijaturnih borz, kjer se lahko spe-
kulira s petimi, dvema in celo jednim
dolarjem, pridejo itak do svojega do-
bička.

Priзнati moram, da "borza" ni
napravila na me dobrega vtisa, kajti
ni jeden predmet in tudi igralci mi
nisu ugajali. To vrste spekulacij
(kakor se sami nazivljajo) imenujem
namenoma igranje, kajti nihče ne mo-
re dokazati razlike med človekom, ki
v kakoj rouletnej dvorani krog 20.
ulice trdovratno stavi na gotovo šte-
vilko, ali pa v "poolroomu" zgubi
svoj zadnji dolar s stavu na "long-
shot" — in med človekom, ki ne-
strpno pričakuje napredovanje cene
kakih nezanjsljivih železniških del-
nic. Vendar je pa vsejedno lepo, ako
si kedo želi in skuša v najkrajšem
času pridobiti obilo denarja. Dobič-
koželjnost je gotovo vsem ljudem lastna,
na napačni poti so pa oni, ki skušajo
priti do dobičkov pri kartah ali pa
s pomočjo ruletne kroglice in ravno to
velja tudi o onih, ki stavijo na ko-
nje in ki spekulirajo z borznimi pa-
pirji. Večina ljudi igra na srečo. Fi-
nančni umetniki so zelo redki in teh
ni dobiti v bucket shopu. Novinec
naravno ne ve za vzroke napredova-
nju ali padanju kurzov in vendar je
uspeh odvisen le od prave kalkulacije
in računanja, pri katerem je pa vedno
treba — po zatrdilu mojega prijate-
lja — vpoštevati, li padanje ali
napredovanje odvisno od političnih,
socialnih ali ekonomskih vzrokov.

Prišel sem naravno z namenom, da
igram, toda v to se dolgo nisem mo-
gel odločiti. Le malo je manjkalo,
da nisem zopet odšel, kar bi bilo na-
ravno pametneje. Spočetka je bilo za me prvi
sanskrit in sem le gledal, kaj se tu
godi. Toda takim stvarim se vsakdo
hitro priuči in po preteku pol ure
sem v prvi spekuliral "à la hausse"
(spekulacija na napredovanje cene)
ter kupil pet "delnic" neke železni-
ce, o ktereji mi razun njenega imena
ni bilo znano kaj drugega. Dali so
mi listek ali pobotnico, s ktero trdika
potrjuje, da sem prevzel pet delnic
na svoj riziko po sedaj kvotiranej
ceni.

Postal sem torej lastnik petih do-
zdevnih delnic, do katerih sem imel
pravico, dokler cene ne padejo in ke-
rih dobiček je moj, kakor hitro cene
napredujejo. Delnica je bila na 48.
Pobotnica se je pa glasila na 48½.
Osminka je namreč "nakupna" ko-
mislija bankarja, ktereji se pri izpla-
čanju dobička pripiše še ½ kot ko-
mislija "prodaje". Recimo, da del-
nica napreduje za jeden odstotek, ozi-
roma na 49, je kupec dobil šest
osmink originalne svote in ima \$8.75
mesto \$5, dočim je trdika zaslužila
\$1.25. Ako pa delnica pade, je de-
nar zgubljen, kakor hitro pride del-
nica na 45 1/3. Delnica, na ktero
sem stavil, je padla in jaz sem zgubil.

V nepisnej razburjenosti kupil
sem še pet delnic. Cena je počasi
napredovala, in sicer, kakor je ka-
zalo, stalno in radi tega sem kupil še
pet delnic. Toda kurz je zopet oma-
hoval in z drugim nakupom mi je šlo
tako, kakor s prvim. Bil sem nepo-
pisno žalosten in z zadnjim petakom
sem skušal še enkrat, da se tudi tega
znemim in odidem domov. Toda pri-
šlo je drugače. Kraj mene je nek
sivolas pripomnil: "Atchison so zelo
nemirne." Ne da bi nadalje premi-
šljal, kupil sem Atchisona in te so
napredovale in zopet napredovale. Do-
biček sem spravil in s polovico do-
bička sem zopet kupil iste delnice,
kterih cena je zopet napredovala. Se-
daj nisem več vedel, kaj bode iz te-
ga in vsak dobiček sem takoj izročil
blagajniku. Računati sploh nisem
mogel in vedel sem le, da sem že do-
bil lepe stotake. Ako bi se sedaj na-
potil domov, imel bi vse žepne polne
bankovcev, toda v to nisem imel moči.
Starček kraj mene je dejal: "Pojdite",
in odvrnil sem mu: "Tako",
toda jaz sem ostal in skušal sreči
kljubovati.

Potem so delnice hitro padale in
vse zaželjeno Vanderbiltovo bogastvo
se je spremenilo v razvaline. Lahko
bi rešil še obilo dobička, toda upal
sem, da bodo delnice zopet napredo-
vale. Ko se je cena zopet blizala
onej, za ktero sem jih kupil, postalo
mi je mraz in sedaj sem vedel, da je
vse zgubljeno, ako se cene ne obrnejo
na bolje. In res delnice so peskočile
od 74 na 75½. Ostala mi je polovica
prvega večjega dobička. Rškiral sem
del tega in — zgubil. Ostalo mi je
še par dolarjev.

To je bil moj prvi obisk bucket
shopa in priznati moram, da je bila
to razburljiva in tudi dokaj draga
zabava. Razburjenost si je lahko nabaviti
končno tudi drugod, in sicer mnogi
ceneje.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI IN
NAJCELEŠI DNEVNIK

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI IN
NAJCELEŠI DNEVNIK

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI IN
NAJCELEŠI DNEVNIK

Pismo iz Ljubljane.

Ljubljano poročilo na "Glas Naroda".

Tako nevaležnega stališča, kot ga
imamo Slovenci, nima nijeden narod
na svetu! Malo nas je, reveži smo;
mesto da bi porabili vse svoje moči
za gospodarski prosep, pa se moramo
boriti z malenkostmi, ktere nam na-
klada zdaj strankarstvo, zdaj tista
čudna avstrijska vlada. Človek se
nehote vpraša, kako je to, da postopa
vlada kot mabeha z nami. Odgovor
je lahak: zato, ker je v službi pan-
germanizma. Avstrijska vlada je
sredstvo v rokah tistih, ki grade most
Vsenemstva preko slovenske zemlje
do Adrije. In gradi ga kaj spretno,
tako, da mi tega niti ne pazimo.

Moč naroda je v gospodarstvu. Go-
spodarska moč je podlaga napredka
in blagostanja. Politična vprašanja
so mimogredoča, postranska, spre-
menljiva, — gospodarska vprašanja
pa so skupna, stalna, zdaj v tej, zdaj
v drugi obliki, a vedno jednakega
smotra: ustvariti blagostanje. Pri
gospodarskih vprašanjih mora delo-
vati ves narod, iskati sredstva in po-
ta, kako bi se zloščalo stališče posa-
menznik in skupini.

To ve dobro avstrijska vlada v
službi vsenemstva. Ona je zazapila,
da se tudi gospodarsko gibanje in
napredovanje, če imamo mir. Zato pa
skrbí za to, da odvrača našo pozor-
nost od gospodarskega dela in jo za-
peljuje na vprašanja, ktera nam ura-
va od časa do časa.

Ta vladina vprašanja prihajajo
med nas v obliki krivic. Majhni smo
in zato delajo z nami, kar hočejo.

Nedavno se je vzburla slovenska
javnost radi nevarnosti, da pride na
prvo državno gimnazijo Nemeč Proft
za ravnatelja. Treba je bilo delj časa
napenjati vse moči, da se je odvnila
ta nevarnost. Ko smo srečno raz-
bili to nakano, začeli so izvrševate-
lji kazinske politike premišljevat, ka-
ko bi nam zadali novo krivico. Ker
se jim ni posrečila nakana z nem-
skim ravnateljem, začeli so delovati
na to, da se prva državna gimnazija
razdeli v nemško in slovensko. Na
tej gimnaziji je dobre tri četrtine Slo-
vencev, ostali pa so večinoma sinovi
slovenskih poturice, ljudij, kteri žive
od slovenskih grošev.

Kaj namerava vlada doseči s tem?
Poslati v slovensko stolico ducat vse-
nemških profesorjev, kteri bi bili brez
dvoma dobra opora vsenemškega mo-
stu do Adrije.

Nemcem se godi predobro na Kranj-
skem. Žive od Slovencev, a so naj-
hujši nši nasprotniki. Zakaj vse to?
Ker smo Slovenci slabi strategji. Lah-
ko bi se reklo od nas kot od slavnega
vojskovođe Hanibala: Zmagati znaš,
Hanibal, toda zmage ne znaš porab-
ljati. Zmagali smo Slovenci, otreli
smo se pred par desetletji umetnega
nemškega jarma, potem smo pa mi-
slili, da je s tem že vse opravljeno.
Odpustili smo in še odpuščamo na-
sprotniku v smislu tiste čudne
pravilobnosti, ktera nam koplje la-
steno grob.

Kdor ti je prizadjal kdaj kako kriv-
vico, ne pozabi ga. Mahni ga tam,
kjer ga moreš. Tega principa se drže
Nemci in poštono mahajo po nas z
vlado vred na Štajerskem, Koroškem
in — Kranjskem. Mi pa smo veliko-
dušni, držimo svojo ponižno naspro-
tniku in ga podpiramo, da nas lažje
ndriha.

Naša Ljubljana je bila pred nekaj
leti bolj slovenska in zavedna, kot je
danes. Bojno kopje smo pometali v
koruzo, nasprotnik pa je šel ponj in
mahal zdaj po nas. Imeli smo za de-
želnega predsednika Slovencev, vlada
se nas je bala in nam je dovoljevala
nekaj časa, kar nam je šlo.

Zdaj je pa tista vlada sprevidela,
da se ne mamo okoristiti z zmago;
zato nam pošlila nemške uradnike
celo na tista mesta, ktera imajo opra-
viti izključno z našim narodom.

Nemstvo se okrepila povsod. Na
Štajerskem in Koroškem nas potiska
nemški kapital vedno nižje, na Kranj-
skem smo tudi na slabšem. V Ljub-
ljani sami so vse večje trgovine iz-
ključno v nemških rokah. Podpira
jih ne samo dežela, ampak tudi za-
vedna inteligencija. Imamo sicer radi
lejšega geslo: Svoji k svojim! A
kako se držimo tega gesla? Tako,
da so danes Nemci v naši deželi na
trdnjejši gospodarski podlagi kot so
bili prej. Nekaj časa so se bali pri-
znati javno svoje nemstvo. Ko so
pa uvideli, da bi jim tako priznanje
k večjem koristilo, so hitro pokazali
svoje lice. To so dokazale zadnje
državnczorske volitve.

Za Slovence so šolska vprašanja
vedno se ponavljajoče krivice vse-
nemških avstrijskih vlad, ktere ne
streme za drugim, kot da oškodujejo
drugo narodo na korist Nemcem. Kaj
tačega ni na celam svetu, da bi se
moral kak narod tako boriti za svoje
šole kot naš. Povzod podpisajo vla-
de "nasobrazno ljudstva, le v srečni
Avstriji je narobe. Na Kranjskem
imamo borbe za slovenske gimnazije
in univerzo, na Koroškem, Štajerskem
in Primorskem pa za ljudske šole.

Tako se gata naša vlada, da nam
vzame naša šola, da nam vzame naš
narod, da nam vzame našo državo.

Ljane druga velika vprašanja. Ker
smo majhen narod, ne moremo deliti
svojih močij, ampak se moramo skup-
no boriti za mrvice od tiste Avstrije,
kteri smo bili toliko stoletij tako
pasje udani.

V kratkem poteče šestletna doba
kranjskega deželnega zbora. Čas je
dol, uspehov pa nobenih ne. Mesto
dela smo imeli le obstrukcije od te
ali one stranke. Vsepolno je zamuje-
nega, da se ne dá več popraviti. Naj-
višja merodajna oblast kranjske de-
žle je spala na ljubo — vladi, ktera
je imela dokaj svobodne roke, ker je
ni klical nikdo na odgovor.

Nove volitve se prično mogoče še
to leto, če ne, pa gotovo meseca ja-
nuarja. Kaj nam prinesejo? Naj-
brž stare ljudi in stare razmere.

Na Goriškem je sankcioniran nov
volilni red, ktereja je zagrožila ta-
mošnja klerikalna stranka. Po no-
vem redu imajo Italijani 15 poslan-
cev, Slovenci pa 14; nadškof je viri-
list. Tako ima po klerikalni zaslugi
dve tretjini naroda manjše zastopstvo
kot jedna tretjina. In izdajale so
še toliko drzni, da so izgovarjajo po
znanem receptu njihovih kranjskih
bratov: na slabšem nismo.

Istrski deželni zbor ima svoje za-
sedanje. Najvažnejše dosejda je nov
volilni red, ktereja je sestavila in
priporočila umetna italijanska večina.
Sestavila ga je seveda tako, da bi
ostali za dolgo bodočnost še Italijani
vladarji dežele. Baje hrepene tudi
po sporazumljenju s Hrvati in Slo-
vencei. — No, kdor pozna te lišjake,
ve hitro, pri čem je. In to vedo za-
sti slovenski in hrvaški zastopniki v
istrskem deželnem zboru, kteri so
drugačni patrijotje kot goriški kle-
rikalci. Oni so nam garancija, da se
ne bode zgodilo ničesar proti volji
hrvaškega in slovenskega naroda; oni
nam jamčijo, da bode tak volilni red,
kot ga je sestavila italijanska večina,
sijajno pogorel. Da, da, tam so mož-
je, ki delajo res za narod, ne pa na
račun naroda za svoj — žep. R.

OGLAS.

DELAVCI, OGIBAJTE SE MIN-
NESOTE! TAM JE ŠE VEDNO
ŠTRAJE ZA PRAVICO DELAV-
CEV. NE POSLUŠAJTE AGEN-
TOV, KI NAGOVARJAJO V MIN-
NESOTO!

Pozor Rojaki!

Novozajdeno garantirano mazilo za
plešaste in golobradce, od ktereja v 6
tednih lepši lasje, brki in brada popo-
lnoma zrastejo, cena \$2.50! Potne noge,
kurje očesa, bradavice in ozeblino Vam
v 3 dneh popolnoma ozdravi za 75c.,
da se to resnica se jamči \$500. Pri na-
ročbi blagovolite denarje po Post Money
Order poslati.

Jakob Wahčič,

P. O. Box 69
CLEVELAND, OHIO.

NAZNANILO.

Rojakom Slovincem in bratom Hr-
vatom, kteri potujejo v San Fran-
cisco, Cal, priporočam svoj
SAN BRUNO SALOON.

Postregel jih bodem vedno s iz-
vrstno piščjo in finim jedilom. Imam
tudi dobre smodke po nizki ceni.

MARTIN JUDDICH,

580 San Bruno Avenue, near 18th St.,
San Francisco, Cal.
(9-23—10)

Iščem brata GABRE PLEŠA, kteri je
sedaj prišel iz stare domovine. Že-
leznični vozni list je imel plačan
do Plainesdale, Houghton Co., Mich.
Pred Chicagom je na eni postaji
zaostal ter ne znam, kam zasel.
Kdor izmed bratov Slovencev ali
Hrvatov kaj ve o njem, naj blago-
volji naznaniti bratu: Jovo Pleša
Box 238, Mount Iron, Mich.
(12-19—10)

NAZNANILO.

Centenim rojakom v Leadville,
Colo., naznanjam, da je
Mr. FRANK MIKLIČ,
care of Sadar, 405 Elm St.,
Leadville, Colo.,

naš zastopnik za tamošnje mesto ter
je pooblaščen pobirati naročnino za
list "Glas Naroda".

Frank Sakser Company.

JOHN VENZEL,
1017 E. 62nd Street, N. E., Cleveland, Ohio
izdelovalec kranjskih in nemških
HARMONIK.

Dejo napravim na zahtevanje naročni-
kov. Cene so primerno nize, a delo
trpečno in dobro. Trivrstni od \$22 do
\$46. Plošče so iz najboljšega cinka. Iz-
deluemo tudi plošče iz aluminija, nikelja
ali medenine. Cena trivrstnim je od
\$45 do \$50.

POZIV.

Kupec vomega listka za JOHANO
FELCO naj se izvoli zglasiti v podru-
niški pisarni Frank Sakserja v Cleve-
landu, Ohio, 6104 St. Clair Avenue,
N. E. Naslov tega kupca nam je na
nerazumljivo našla iginol, vlad česar
prosim, da se nemudoma zgisti, da
sistatno vse potrditve uradni in vo-
ni listek odpodati.

Frank Sakser Company.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

za Zvečnjene države Severne Amerike

Sedež: Forest City, Pa.

Ustanovljeno dne 24. januarja 1902 v državi Pensilvaniji

ODBORNIKI:

Predsednik: ALOJZIJ ZAVERL, P. O. Box 374, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, West Mineral, Kan.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik:

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zabukovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Maks Kržišnik, Box 326, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.
Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan N. Gosar, III. porotnik, Box 133, Burdine, Pa.
Janez N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ives, 711 North Chicago Street, Soliet, Ill.

Krajnava društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe u-
dov in druge listine na glavnega tajnika: George L. Brožič, Box 424,
Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljave naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika:
John Gouze, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem
drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake po-
šiljave tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posamezni-
kov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Michael Klobučar,
115 7th St., Calumet, Mich. Pridejani morajo biti natančni podatki vsa-
ke pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

V Ameriko. Dne 4. okt. se je od-
peljalo z južnega kolodvora v Ljub-
ljani v Ameriko 70 macedoncev, 20
Slovencev, 90 Hrvatov in 40 Črnogor-
cev.

Strela je ubila v Bukovici št. 32
kmeta Janeza Krpana. Udarila je na
pod, odtam je prišla nad hišna vrata,
na katerih je stal pokojnik. Skušnja
uči, da ni dobro stati o nevihti na vr-
atih ali pa pri oknu.

Božjast je bil ubil. Na Javorniku
na Gorenjskem je 2. oktobra božjast
tako nesrečno vrgla 40letno Ivano
Svetina, da se je ubila in bila takoj
mrtva.

Aretovan je bil 5. oktobra oženjeni
česar Jožef Petrič, rodom iz Glinke
pri Šmarji, ker je dne 2. oktobra iz-
vabil vdovi Mariji Lavričevi iz Illove
št. 33 hranilnično knjžico z vloge 426
kron s pretezo, da bo delal v Ameri-
ko, odkoder se v kratkem povrne in
jo potem poroči. Petrič pa menda ni
nameraval odpotovati, kajti v dveh
dneh je zadil še čez 100 K. Zvenia
so oddali deželnemu sodišču.

Letošnji vinski pridelek na Kranj-
skem bo zlasti glede dobrote izborna,
kajti mošči imajo povprečno dva do
štiri odstotke več sladkorja od lanske-
ga letnika in posledno tudi mnogo
manj kisline. Tudi kar se množine tiče
se mora reči, da je letošnja letina v
obče prav povoljna. Sicer je poletna
suša ponekod že močno pritisnila, to-
da pozneje se je gorjaje lepo popra-
vilo in naglo dozorelo. Tudi trgatve
gre zbog jako ugodnega vremena na-
glo od rok, ker je gorjaje zdravo in
ker skoro nič ne gnije.

PRIMORSKE NOVICE.

Goljušje "iznajditelja". Zadnji
čas si je neki Luigi Pellegrini, bivši
mašinist Lloydja v Trstu pridobil za-
upanje odličnih tržaških osebnosti, ki
jim je pripovedoval, da je iznašel ne-
kak novega na polju brezžičnega br-
zojava. Pellegrini je kazal čez 9000
funtov šterlingov, ki ga je hotel pre-
jeti za izkoriščanje svojih iznajdb
osnovani sindikat. Pellegrini je živel
zelo mogočno in si je pri uglednih
osebnostih pridobil skoro neomejeni
kredit, ki ga je zelo brezvestno izko-
rističal. V zadnjih dneh se je celo po-
gajal z nekaterimi osebam, o tem, da
kupi lastno poslopje. Kupna cena je
bila določena na 70,000 K. Ko bi bil
moral Pellegrini dati nekatere podatke,
ni bil v stanju tega storiti. Medtem je
dobila policija mnogo izjav o goljuš-
jah, ki jih je zakrivil Pellegrini. "Iz-
najditelj" je o tem zvedel in ko ga je
policija hotela prijeti, je Pellegrini
ravnokar zbežal. Zdalj pazno poizve-
dujejo ga po ubežnem goljušu.

Sin ubil očeta. Pred tržaškimi po-
rotniki se je vršila 4. oktobra obrav-
nava rafi "ločina ubojstva proti 21
let staremu tlakarju iz Proseka Josi-
pu Germku, ki je bil obdolžen, da je
dne 26. maja rnil svojega očeta tri-
krat z nožem na tak način, da je za
čena umrl dva dni pozneje. Zločin se
je izvršil dne 26. maja na Proseku. V
Germkovi družini slavilo se je ta dan
kirmanje hčerke Stefanje, kateri je

ŠTAJERSKE NOVICE.

Napad. V Celju je napadel nemški
delavec Heinrich Slovenca Jožefa Gu-
voja brez vsakega poviča na cesti in
mu zadel z nožem v glavo tako rano,
da je nezvesten obšel. Vendar na na-
padalca niti aretirali niso!

Zaradi pance. Peter Mero iz mari-
borske okolice je hotel Ivano Čebek
spremiti iz gostilne domov. Panta An-
ton Herneec in Anton Vavpotič pa
tega nista mogla trpeti, zato sta Mero-
ca hakištila tako, da sta mu med
drugimi poškodbami zlomila spodnjo
čeljust. Ko sta nato srečala Ivana
Trevenška, vrgel ga je Vavpotič tri-
krat ob tla, Herneec mu jih je pa s pa-
lico priložil. Herneec je dobil štiri
mesece ječe, Vavpotič pa le 14 dni.

Na sumu, da je zažgal je 57letni
čevljar Jožef Žuđeršič v Poberžu.
Orožniki so ga prijeli, ker je mnenje,
da je zažgal pri posestniku Večerni-
ku v Poberžu, kjer je stanoval. Žni-
deršič si je dal svoje revno pohištvo,
ki je zgorelo, zavarovati za 2000 K,
nekaj ga pa celo pred ognjem odpe-
ljal v Maribor.

Grozna nesreča. Dne 29. septembra
se je na parni žagi Auersperga na
Rogu (Hornwald) ponesrečil delavec
Imbro Sedlar. Nesrečnejši je prišel
med jermena. Na njegovo obupno kli-
canje na pomoč so žago takoj ustavili
— toda prepozno. Jermena so reveža
tako stisnili, da je kmalu nato umrl.
Sodna preiskava, ki se že vrši, bo
pokazala, kdo je kriv te pezegode.
Najbrž je prišel ponesrečenec Imbro
Sedlar po svoji nepazljivosti med jer-
mena.

100leten mož. V Slov. Bistrici so
pokopali gostača Matijo Perka iz Zg-
Bistrice, ki je bil star sto let. Pokoj-
nik je bil do zadnjega čil in čvrst ter
zelo marljiv in delaven mož.

Samomor. — Ogenj. — Vinska le-
tina. Od Sv. Jurja v Slov. Goricah se
piše: Dne 2. oktobra so našli tu ob
poti mrtvega posestnika Nidna z Ga-
straja. Ustrelil se je s pištolo v prsi
baje radi nepokornih sinov. Na Plo-
drnici je pri štirih posestnikih v te-
ku enega meseca pogorelo. Nekteri so
na sumu goljušje. Tudi na Vukov-
skem je pogorela Olszanskemu hiša
in Reissmannu hlevi. Vinski pridelek
je dober, čeprav pičel in ima povprek
visoko ceno, ker kupci hito z nakupo-
vanjem. Cena je 40 do 50 vin, od litra
izpod preše.

BALKANSKE NOVICE.

Tiskovna svoboda na Bolgarskem.
Okrožno sodišče v Sofiji je obdoli-
lo odvetnika dr. St. Kermekijeva radi
članka, obelodanega v "Balkanski
Tribuni", v katerem se je kritikovalo
delovanje kneza Ferdinanda, na dve
leti težje ječe in 5000 levov globe.

Turška vojska, nekdanj ena naj-
boljših na svetu, je čisto propadla. V
turško vojsko ne sprejemajo še danes
kristjanov, ker se boje, da bi to osla-
bilo vojne vrste. Turški vojaki se ne
večbajo nikoli na prostem, temveč le
v dvoriščih pri vojašnicah. Zadnji
čas so poskusili pruski častniki tur-
ško vojsko zopet urediti, pa se jim ta
težka naloga ni posrečila. Turški
častniki so zelo neizobraženi, nekteri
ne znajo niti čitati in ne poznajo no-
benega zemljevida.

Napadi na srbske karavane. V sko-
pijski okolici je napadla bolgarska
četa pod Adžarlarjevim vodstvom ne-
ko srbsko karavano pri Brodici. Ubi-
la je pet Srbov, deset jih je pa od-
vedla seboj. Druga bolgarska četa, ki
pa je vodil srbski odpadnik Vidar-
čič, je pa napadla pri Jablancih neko
srbsko karavano in ubila več mož,
med njimi dva Albance. Bolgari de-
lajo nato, da prestopi 25 srbskih vasi
bolgarskemu eksarhatu.

Tožba proti srbskemu ministru.
Rodbina v zaporu umorjenega časn-
ikarja Novakoviča je sklenila, da toži
srbskega ministra Petroviča, mestne-
ga svetnika Lazareviča. Prefekt Ce-
rovič je umirovljen. Tudi podpolkov-
nika Vukroviča čaka višnjeva pola.

RAZNOTEBOSTI.

Razkrinkana vedežvalka. Policija
v Budimpešti je zvedela iz podatkov
v časopisih, da je v mestu zelo raz-
širjeno vedeževanje in da se mnogo
vedeževalk zabava s to umetnostjo.
Odkrili so, da dotične ženske spre-
majajo na tisoče ljudi v svojih stanova-
njih, in jim iz kart ali iz dlanj pro-
kujejo bodočnost. Lahkoverni ljud-
je so plačevali za ta prorokovanja 1
do 2 kroni, tako, da je več žensk do-
bilo na ta način na dan 60 do 80 kron.
Detektivom se je posrečilo, da so pet
vedeževalk zasačili ravno pri delu.
Vse so prišle v sodniško preiskavo.

Mater je zadržal. V občini Dees na
Ogrskem so odkrili grozen zločin. 18-
letni kmečki fant Jurij Szabo se je
nedavno sprl z materjo in je v tem
prepiru zadržal svojo mater. Ponoči
je nesel truplo na deželno cesto, kjer
je bil vrgel v jarek. Pozneje so našli
truplo in takoj je padel sum na sina,
ki so ga tudi prijeli. Po daljši tajitvi
je zločin priznal. Ubijalec svoje ma-
tere je izročen sodišču.

Nemadžarska narodnost na Ogr-
skem. Budimpešta, 3. okt. Nemadžar-
ski državni poslanci so imeli večer-
konferenco ter razpravljali o agitaci-
ji, ki se je zasnova v nemadžar-
skih krajih v prilog splošne volilne
pravice. V ta namen je narodnostna
franka sklicala povzročil ljudske abo-
te, katerih mnogo je vladna gverila
dala. Potem se je razpravljal o sple-

šnem političnem položaju, ki ga za-
vzamejo nemadžarski poslanci v pred-
stojećem državnozbornem zasedanju.
Ta del konferencie se je končal
strogo zaupnim. Stranka bo imela ne-
posredno pred otvoritvijo parlamen-
ta 8. ali 9. oktobra še enkrat sejo.

10,000 buteljč šampanja. V Buda-
pešti so konstatovali, da je trdka
"Adler" v zadnjih dneh stavila v
promet 10,000 steklenice šampanja.
V tem "šampanju" ni bilo ni kaplje
vina. Adlerja in njegove sokrivce so
zaprli.

Kje je JOSIP PERME, po domače
Tomaž? Za njegov naslov bi rad
zvedel Frank Smith, po domače Ža-
gar, Wilson Coal Co., P. O. Box 7,
Kopiah, Wash. (19-23-10)

NAZNANILO IN VABILO.

Slovensko mladeniško katoliško sa-
mostojno podporno društvo sv. Cirila
in Metoda v Indianapolis, Ind., pri-
redi

VELIKO PLESNO VESELECO

v soboto 26. oktobra

v dvorani g. Josipa Gačnika. Začetek
ob 8. uri zvečer. Igrala bo godba
slovenskih mladeničev pod vodstvom
Venceslava Batiča.

Ves preostanek se uporabi za uni-
formo slovenskih godev. Zatorej
prošeni so vsi rojaki in rojakinje, da
te veselice v čim največjem številu
udeležiti blagovolijo, da si s tem iz-
kažemo pravo bratsko ljubezen med
seboj v naši mali naselbini in da
vztrajamo kot si zvesti državljani.

Vstopnina vsakemu prosta.
Za dober prigrizljek skrbel bo de
(19-22-10) ODBOR.

NAZNANILO.

Društvo sv. Jožefa št. 45 J. S. K.
Jednote v Indianapolis, Ind., ima
svoje redne seje vsako drugo nedeljo
v mesecu v dvorani g. Josipa Gačnika,
903 Ketcham St. Vsi združeni bra-
tje so prošeni, da se redno udeležu-
jejo zborovanja ter da redno plaču-
jejo svoje mesečne prispevke, ker dru-
štvo zahteva, da morajo biti plačani
vsi mesečni prispevki najkasneje do
20. vsakega meseca; s tem je odboru
veliko dela prihranjenega.

Nadalje odgovor onemu, kateri se
preveč vsiljuje v oskrb našega dru-
štva in se zanima, zakaj je naše dru-
štvo inkorporirano brez da bi bil član
našega društva ali Jednote:

Zato, ker je lahko in ne bodemo
dotičnika vprašali za to pravico. Imamo
pa tudi dovolj dobrih članov, dru-
štva in Jednote, kateri oskrbujejo dru-
štvo, zato ne potrebujemo nobenega
izvnan društva. Po družih mestih pa
tudi ne bodemo iskali oseb, da bi
skrbele za red pri našem društvu.

Kličem bratski pozdrav vsem roj-
akom širom Amerike, posebno sobra-
tom J. S. K. Jednote.

Alojzij Rudman,
2708 W. Walnut St., Indianapolis.
(19-22-10)

SLUŽBO IŠČE.

Slovenec, samski, star 30 let, išče
službo v kakem saloonu. Govori in
piše dobro slovensko in tudi precej
angleško, zraven tudi nekaj nemšči-
ne. Ponudbe s podrobnostmi naj se
pošiljajo na dotičnika.

Frank Skorjanc,
P. O. Box 76, Cumberland, Wyo.
(18-19-10)

NAZNANILO.

Vsem onim, kateri mi kaj dolgujejo,
naznanjam, da jih bodem izročil ad-
vokatu za istražitev, ako mi ne pla-
čajo do konca tega meseca. Plačate
lahko pri Štefanu Zgonu v Chisholmu.
Torej varujte se nepotrebnih stro-
škov!

Charles Zgonc,
Mountain Iron, Minn.
(18-19-10)

Ako kajlaš, ako si prebija-
š, ako imaš kakor vrste ka-
tar, ako trpiš na kakih drugih
bolezni in si se naveličal
zdravilom, denar dobiti, ne
odlašaj pisati takoj po kafi-
tici "ZAVOJILLO IN CENIK"
(Kneippovih) Kneippovih zdravil"
katero dobíš zastonj ako dopošliš
pošto znamko za dva centa za
poštino.
Kneippova zdravila so poznata
in odobrena po celnem svetu in se
uporabljajo z dobrim uspehom pri
vseh naprednih narodih.
Kneippova iznajdba je nepre-
cenljive vrednosti, pravi blagoslov
za vse trpečje Slovence in nikaka
sleparija, katerih je dandanes
mного na dnevnem redu.
To je novi in pravi naslov:
AL. AUSENIK,
109 Greenwich Street
New York, N. Y.

NEW YORK

je najboljši pro-
stor za pošiljanje
denarja v
staro domovino ali kupovanje pa-
robnih tiketov, tam si lahko po-
kaj kakor hotel, imaš pa zato izvr-
nega moža, da ti postreže in da je
Fr. Slavica, 109 Greenwich Street
New York

Brez Zdravja - ni Sreče.

The Collins New York Medical Institute.

V tem mnogo let obstoječem zdravniškem zavodu je na čelu zdravnik "specialist", kateri ima
veliko izkušnjo v zdravljenju vsakovrstnih bolezni. A v svoji mnogoletni zdravniški praksi,
posvetil je največjo važnost zdravljenju. Akutnih kroničnih in zastarelih bolezni MOŽKIH
ŽENSKIH IN OTROČJIH.

Iz vseh krajev širne Amerike se mu zahvaljujejo ozdravljeni bolniki za popolno ozdravljenje
bolezni z mnogobrojnimi pismenimi zahvalami.

Radi tega pozivlja, da se obrnejo na njega vsi, kateri so bolni slabi in nemočni in katere
drugi niso mogli ozdraviti. Kakor hitro Vašo bolezen natanko pripozna — takoj se vam v obšir-
nem pismu v materinem jeziku naznami celokupno stanje Vaše bolezni — kakor tudi navodilo, kako
se imate ravnati in zdraviti, da čim prej popolnoma ozdravite, — ako je potrebno — pošle vam
tudi potrebna zdravila in sredstva s točnim navodilom, kako se morajo zdraviti.

V dokaz njegove spretnosti nekoliko pismenih zahval in slik od ozdravljenih bolnikov.

Ozdravljen od mnogoletnega reu-
matizma, bolečin v kosteh in živčnih
bolezni.

Mike Novak,
1298 Mohlen Ave., Pueblo, Colo.

Slavni Medical Institute!

Ste pa pismom se vam zahvalju-
jem, ker ste ozdravili moje dete
težke nočane bolezni oteli mu
življenje pomočjo Vaših dobrih
zdravil. — Bil som pri mnogih
zdravnikih in vsaki mi je rekel,
da moje dete ne more ozdraviti.
Sedno se vam torej zahvaljujem
in dovolim da se to natisne v čas-
pise, da vidijo rojaki, da ste Vi
edini zdravnik, kateri v resnici za-
more pomagati.

Toliko na znanje našim rojakom
v Ameriki. — Bileš in se do groba
vam hvala! Sem Antutič
1950 Washington Ave., Columbus O.

Jar se vam lepo zahvaljujem,
ker ste me ozdravili, da sedaj po-
polnoma dobro živim, kakor da ne
bi bil nikdar bolan.

Priporočam vam vsem rojakom
širne Amerike kot najboljšega
zdravnika ter Vas pozdravljam
Peter Šikonja
Box 25, Trumansville, Mich.

Vam naznanim, da sem popol-
noma ozdravila po Vaših zdravilih
da ne čutim nikake bolečine več, za-
kar se vam sredstva zahvaljujem. Če
bodem še kdaj bolan, se bodem
že vedela kam obrniti in tudi dru-
gin Vas morda. — Vas pozdravi-
jam Vaša, do groba vam hvala! —
Maria Mertel,
1168 Western Ave., Chicago, Ill.

Ozdravljen boleznimi na očeh, gla-
vobola in šumenja v ušesih.

John Polanc,
Box 151 Rock Springs, Wyo.

Rojaki Slovenci! ako se v katerem koli slučaju obrnete na naš zavod — tedaj želimo, da
nam točno opišete Vašo bolezen, koliko ste stari? Koliko časa traja bolezen? in vse druge podrobnosti
navajite. Vsa pisma naslavljajte naravnost na:

HE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St.,

Dr. R. Mielke, Medical Director.

New York, N. Y.

Ako osebo pridete, javite se v ofisu našega zdravniškega zavoda. — ordinirajočemu zdrav-
niškemu direktorju vsaki dan od 10 ure do poludne do 5 ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih
od 10 dopoldne do 1 popoldne.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom in naročnikom
v West Jordan, Utah, ter okoli na-
znanjamo, da je za isti okraj naš za-
stopnik

Mr. ANTON PALOČIČ,
P. O. Box 3, West Jordan, Utah.

Ker je z nami v zvezi, ga vsem
toplo priporočamo.

FRANK SAKSER CO.,
109 Greenwich St., New York, N. Y.

NAZNANILO.

Rojakom v Chicago, Ill., in okoli-
činam naznanjamo, da je za taamožnji kraj
naš zastopnik Mr. MOHORE MLA-
DIČ, 617 South Center Avenue, Chi-
cago, Ill., valed česar ga vsem tople
priporočamo.

Upravništvo "Glas Naroda".

Pozor, Slovenci, Pozor!

Dr. J. E. Thompson,
ravnatelj.

Poslana mi zdravila sem v redu sprejel in ista
ratanko jo vsem precejšnjo porabil, ter sem danes
pet let celoten na zdravju, sled čer ar vam izrekan
moje priznanje in hvalo in priporočal Vas bodem vsakemu bolnemu
rojaku, ker vem, da res storite, kar obljubite. — V mojem zadovolj-
stvu Vas pozdravljam. Vam vedno hvala!
Mike Miller, 1020 Watrollet Ave., Denver, Colo.

Rojaki! Ne dajte se tuij nedeje niti od kakih starih kempej ali
institutov, temveč idite ali pišite v slučaju bolezni le na to zdravico, kjer bode-
te sigurno najboljšje postreženi.

Bolezen morate natanko opisati, a pisma pa tako nasloviti:

SLOVENSKO-HRVATSKO ZDRAVIŠČE

Ravnatelj: Dr. J. E. THOMPSON,

334 West 29th Street,

New York, N. Y.

Kdor pošlje svoj naslov, dobi tep spomin zastoj.

Rojaki, naročajte se na "Glas Na-

roda", največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

roja, največji in najcenejši dnevnik

Rodbina Polaneških.

Roman, poljski spisatelj H. Sienkiewicz, poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

VII.

Naslednjega dne Litka sicer ni bila bolna, toda čutila se je močno oslabela. Držala pa se je vendarle pokonec, ker ji je zdravnik naročil, naj hodi, ter ji zlasti priporočal, naj se mirno giblje v krevetu. Waskowski je zalašč poiskal zdravnika, da je zvedel, kako je z njenim zdravjem. Polaneški ga je čakal v čitalnici, toda spoznal je že z obraza, da ne prinaša nič dobrega.

"Zdravnik ne vidi še najne nevarnosti," je rekel stari, "pač pa napoveduje, da otrok skoro umre; sploh narača, naj ga čuvamo; kakor pravi, ni moči ugnesti niti dneva, niti ure."

Polaneški si zakrije oči z roko: "Kakšna nesreča, kakšen udarec... Mati ga ne preživi!... Smrt, pa takšen otrok! Ni mu moglo biti vrjeti!"

Waskowski je imel solze v očeh.

"Vprašal sem ga," je dejal, "ali bo morala deklica hudo trpeti pri tem. Zdravnik je dejal, da nikakor ne in da utegne ugasniti tako tiho, kakor bi zaspala."

"Materi ni dejal ničesar o njenem stanju?"

"Ničesar. Rekel je sicer, da je to srčna hiba, ter pristavil, da pri otrocih take reči pogosto izginejo brez sledu. Sam pa nima nade, da bi okrevala."

Toda Polaneški se ni hotel tako hitro udati nesreči.

"Kaj en zdravnik!" je dejal. "Treba je otroka zdraviti, dokler je še iskrica nade. Zdravnik se je utegnil smotiti. Treba je iti z njo k strokovnjaku v Mnihov, ali pa ga poklicati semkaj. Gospa Emilija se tega sicer prestraši, toda ne more biti drugače! Počakajte! Tudi temu se je moči ogniti. Jaz ga pozovem, in sicer takoj. Gospa Emilija poreče, da je ta sloveči zdravnik dospel semkaj k nekemu in da je prilika posvetovati se z njim zaradi Litke. Ne smemo je puščati brez pomoči. Treba mi je samo pisati, da ve, kako naj govori z materjo."

"A komu boste pisati?"

"Komu? Kaj vem! Tukajšnji zdravnik priporoča strokovnjaka. Pojdva k njemu takoj, da ne zamudiva časa."

In stvar se je uresničila še isti dan. Zvečer sta šla oba h gospe Emiliji.

Litka je bila zdrava, pač pa je molčala in bila mračna. Smehljala se je sicer materi in prijateljcem, kazala vsem hvaležnost za skrb, a kakoršno so ji stregli, toda Polaneški je ni mogel razveseliti. Ker mu je bila glava polna misli na nevarnost, ki ji je grozila, je imel nehote to njeno žalost za znamenje rastoče bolezni, za zgodnjo slutnjo bližnje smrti in boječe si je govoril v duhu, da že ni več taka, kakršna je bila po navadi, kakor bi bile že raztrgane nekatere niti, ki so jo vezale na življenje. Njegova bojazan se je še povečala, ko je rekla gospa Emilija:

"Litka je dobro, toda ali veste, česa me je naprosila danes? Naj te vrnemo v Varšavo."

Polaneški je le siloma premagal vztrajnost. Obrnil se je k deklici, je rekel navidezno veselega lica: "Oh, ti razposajena stvarca! Tebi bi torej ne bilo dolgčas po Tumseeju?"

Deklica pa je zmajala z rumenolaso glavico.

"Ne!" je rekla čez nekaj časa.

In solze so se ji zalesketale v očeh, toda urno jih je zakrila s trepalnicami, češ, da ne bi jih nihče videl.

"Kaj ji je?" si je pomislil Polaneški.

A bilo je to pri njej nekaj prav preprostega. Zvedela je bila v Tumseeju, da ji hočejo vzeti njenega prijatelja, njenega gospoda Stanislava, njenega najljubšega tovariša. Čula je, da ljubi Marie Plawicko, doslej pa je bila prepričana, da ljubi samo njo in njeno mamico. Čula je, da ga mati boče oženiti z eno deklico, ona pa ga je bila do te dobe imela zgrozljivo svojo last. Umela ni dobro, kaj ji preti, čutila pa je, da ta gospod Stanko odide od nje, da se ji zgodi krivica — prva v življenju. Ako bi ji bil storil to krivico kdo drug, bi jo bila zadela manj bridko. Bilo je to vse nekakšen labirint, iz katerega dete ni nikoli izšlo. Kako naj se jim sama pritoži o tem? Izvestno hočejo tako, žele si tega, potrebno jim je in srečni bodo, ako se zgodi tako. Mati je dejala, da gospod Stanko ljubi gospodično Marie, in on tega ni tajil, torej je treba odstopiti, zažrti solze in molčati celo v pričo matere.

In Litka je zaprla v svojem srcu prvo bridkost življenja. Da, morala je odstopiti; ker je pa bridkost slabo zdravilo za sree, bodisi že bolno tako ali tako. Je utegnil biti ta odstop popolnejši in še bolj tragičen, nego si je kdo mislil iz njenega okrožja. Zdravnik-strokovnjak je dospel dva dni pozneje iz Mnihova. Pomudivši se dva dni v Reichenhallu, je popol-

noma potrdil mnenje endotnega zdravnika. Gospo Emilijo je pomiril, Polaneškemu pa je dejal, da utegne deklica živeti še meseca in leta, da bo pa njeno življenje zmerom viselo kakor na niti, ki se lahko utrga o prvi priliki. Naročil je paziti, da se deklica ne vznemiri niti od veselja, niti od žalosti; čuvajo naj jo kar najpozorneje.

Stregli so ji torej s skrbjo in ljubeznivostjo, jo čuvali vsakega, tudi najmanjšega razvnetja, niso pa jo ubranili največjih. To so bila dopisi Maričini. Odmev tistega, ki je dospel teden dni pozneje, ji je vendarle prišel na uho, ki je sedaj poslušalo tako pozorno. Sicer ji je razpršil bojazan za "gospoda Stanka", ali pretresel jo je močno. Gospa Emilija je omahovala ves dan, ali naj pokaže ono pismo Polaneškemu ali ne. On pa jo je vsak dan popraščeval po novicah iz Kremena, torej se je morala naravnost legati, ako je hotela zatajiti, da niso došle. Sicer pa je čutila, da mora Polaneškemu razkriti resnico; potem bo vsaj vedel, kakšne ovire ga čakajo.

Drugi večer, ko je bilo došlo pismo, je položila Litko v posteljo, potem pa sama začela govoriti o tej stvari.

"Mariči je seglo močno do srca, da ste prodali oni znesek na Kremau."

"Ali je došlo pismo?"

"Došlo."

"Ali mi ga morete pokazati?"

"Ne. Morem vam prečitati samo nekatere stavke. Marica je vsa potrla."

"Ali ve, da sem tukaj?"

"Doslje se ni prejela mojega pisma, toda želim, da ji gospod Maszek, ki biva v Varšavi, ni poročal o tem."

"Maszek je odšel še pred menoj v Kremen, ter ni vedel, ali pojdem v Reichenhall ali ne, zlasti ne zaradi tega, ker sem mu bil govoril zadnje dni, da gotovo se izpremenim svoje namero."

Gospa Emilija je odšla k mizi po pismono mapo. Ko se je vrnila na prejšnji sedež in sedla naproti Polaneškemu, je vzela list iz ovitka; ali preden ga je začela čitati, je dejala:

"Sedaj vidite, da njej ni samo do prodaje te vsote. A znajte... Nekoliko se ji je zbegala glava, torej je to imelo zanjo drug pomen... Res jo je zadelo veliko razočaranje..."

"Milostiva gospa," reče Polaneški, "nikomur drugemu ne bi priznal, da vam povem odkritosrčno, da sem ukinil eno izmed največjih gluposti v svojem življenju in tudi za nobeno nisem bil kaznovan tako občutno."

Ona je sočutno dvignila k njemu nežne, blede modre oči.

"Siromak! Torej vas je Marica res tako očarala? Ne vprašujem tega iz

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

Sidro PainExpellerjem

in čudili se bodele radi hitrega odzdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi vseprihodnimi vseh reumatizma prehlajenja, bolezni v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, III.

Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka

"sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.

F. A. Richter & Co.

215 Pearl St., New York.

radovednosti, nego iz sočutja. Poizkušala bi popraviti vse, toda hotela bi biti prepričana..."

"Ali veste, milostiva gospa, kaj me je potrla?" ji seže Polaneški hitro v besedo. "Onole prejšnje pismo! V Kremen mi je bila po volji! Začel sem misliti nanjo. Rekel sem si: Ta bi mi bila ljubša in boljša nego katerikoli druga. Ta je taka, kakršna sem ravno iskal. Toda kaj? Rekel pa sem si prej: Nečem biti mehkosrčen človek in ne odstopim od svojine. Znanje pa, ako se iz česa ustvari načelo, da se ga človek drži, bodisi tudi iz častiželjnosti. V vsakem izmed nas tiči dva človeka; drugi kritikuje to, kar dela prvi. Ta drugi mi je začel govoriti: Miruj, z očetom se ne moreš strinjati. In to je res neznošen človek! Sklenil sem torej mirovati. A zato sem ta znesek postavil na prodajo. Tako je bilo. Šele pozneje sem zapazil, da se ne morem iznebiti misli na Marie in da nepestan hranim v sebi prepričanje: Taka je, kakršna si iskal. In spoznal sem, da sem napravil neumnost. In bilo mi je žal. Pozneje, ko je prišlo to pismo in sem se prepričal, da je tudi ona nekaj čutila zame, da me je utegnila ljubiti ter biti z menoj, sem se celo zaljubil vanjo. In dajem vam častno besedo, milostna gospa, da naj izgubim glavo, ako ni res tako. Dokler se človeku samemu kaj sanja, to še ne pomeni ničesar; da je pa tudi ona imela odprto naročje, kolika razlika je to! Potrla me je to pismo tako, da si res ne vem pomagati."

"Nisem namenjena, da bi vam prečitala vse," odgovori gospa Emilija čez nekaj časa. "Seveda, Marica piše, da se je iz kratkih sanj prebudila hitreje, nego se je bila nadejala. O gospodu Maszku piše, da je močno delikaten v denarnih stvareh, četudi si želi, da bi se vse obrnilo v njegov prid."

"Omoži se z njim, kakor je Bog v nebesih."

"Ne poznate je. O Kremen pa mi piše tole: Oče se namerja ločiti od posestva in se nastaniti v Varšavi. Več, kako ljubim Kremen, kako sem zrasla z njim, toda glede na to, kar se je zgodilo, sem se že sama odrekla nadi, da bi kaj pomagalo moje delo. Hočem pa še poskusiti, da ubranim ta dragi kosček zemlje! Toda očetn, kakor pravi, ne dopušta vest, da bi me imel kakor jetnec tu na kmetih, a to je tem grenkeje, ker se mi vidi, kakor bi šlo res zame. — Življenje se res časih pretvarja v ironijo. Gospod Maszek ponuja očetn tritisoč preuzetih in ves znesek, ki ga doseže, ako razkosa Magierowko. Ne želim se mu, da išče dobička, in ob taki pogodbi bi dobil zemljišče skoro zastop. Oče mu je dejal: Tako, ako še živim leto dni, dobim za Kremen samo tritisoč, zakaj Magie-

rowka je itak moja. Toda gospod Maszek je odgovoril, da kakor je razmerje dandanes, pobero denar za Magierowko upniki; če pa oče pritrudi pogodbi, ki jo predlaga, dobi v roke gotovino. Poleg tega more še živeti trideset ali še več let. To je tudi res. Vem, da je očetn ta predlog po volji; pač pa mu je samo do tega, da pridobi kolikor se da veliko. Edino to me tolaži, da se nastaniva v Varšavi, kjer bom pogostje videla Tebe, draga moja Emilija, in Litko. Odkritosrčno in iz vse duše vaji ljubim obe ter vem, da se smem zanašati vselej vsaj na vajino sree."

(Dalje prihodnjic.)

JOHN KRACKER EUCLID, O.

Priprava izjemno svoja izvrstna vina, katera v kakovosti nadkrikujejo vsa druga ameriška vina.

Rudeče vino (Concord) prodajam po 50c galono; belo vino (Catawba) po 70c galono.

NAJMANJŠE NAROČILO ZA VINO JE 50 GALON.

BRINJEVEC, za katerega sem importiral brinje iz Kranjske, velja 12 steklenic laj \$13.00. TROPINOVEC 2.50 galona. BROJČNIK \$2.75 galona. — Najmanjše posode za žganje so 4 1/2 galone.

Naročilom je priložiti denar. Za čbila naročila se priporoča

JOHN KRACKER.

Euclid, Ohio.

NAZNAILO.

Rojakom naznačimo, da je sedaj naš potnik

Mr. JANKO PLEŠKO

v državi Colorado; potem ide v državo Kansas itd., ter ga vsem prav srčno priporočamo.

FRANK SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York, N. Y.

NAZNAILO IN PRIPOROČILO

Hrvatom Slovincem in bratom Hrvatim v Kansas City, Mo., naznačimo, da je za tamonjji okraj in okolice naš zastopnik

Mr. JOHN KOVAČIČ, 1630 W. 9th St., Kansas City, Mo.

kjer ima svojo gostilno in stanovanje. Slovenci so dobro postreženi. Priporočamo ga vsem toplotno.

Frank Sakser Co.

Mr. JANKO PLEŠKO

v državi Colorado; potem ide v državo Kansas itd., ter ga vsem prav srčno priporočamo.

FRANK SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York, N. Y.

NAZNAILO IN PRIPOROČILO

Hrvatom Slovincem in bratom Hrvatim v Kansas City, Mo., naznačimo, da je za tamonjji okraj in okolice naš zastopnik

Mr. JOHN KOVAČIČ, 1630 W. 9th St., Kansas City, Mo.

kjer ima svojo gostilno in stanovanje. Slovenci so dobro postreženi. Priporočamo ga vsem toplotno.

Frank Sakser Co.

Mr. JANKO PLEŠKO

v državi Colorado; potem ide v državo Kansas itd., ter ga vsem prav srčno priporočamo.

FRANK SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York, N. Y.

NAZNAILO IN PRIPOROČILO

Hrvatom Slovincem in bratom Hrvatim v Kansas City, Mo., naznačimo, da je za tamonjji okraj in okolice naš zastopnik

Mr. JOHN KOVAČIČ, 1630 W. 9th St., Kansas City, Mo.

kjer ima svojo gostilno in stanovanje. Slovenci so dobro postreženi. Priporočamo ga vsem toplotno.

Frank Sakser Co.

Mr. JANKO PLEŠKO

v državi Colorado; potem ide v državo Kansas itd., ter ga vsem prav srčno priporočamo.

FRANK SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York, N. Y.

NAZNAILO IN PRIPOROČILO

Hrvatom Slovincem in bratom Hrvatim v Kansas City, Mo., naznačimo, da je za tamonjji okraj in okolice naš zastopnik

Mr. JOHN KOVAČIČ, 1630 W. 9th St., Kansas City, Mo.

kjer ima svojo gostilno in stanovanje. Slovenci so dobro postreženi. Priporočamo ga vsem toplotno.

Frank Sakser Co.

Mr. JANKO PLEŠKO

v državi Colorado; potem ide v državo Kansas itd., ter ga vsem prav srčno priporočamo.

Najboljše zdravilo za putiko, trganje in revmatizem je RICHTERJEV SIDRO PAIN EXPELLER. Dobiti ga je v lekarnah po 25c in po 50 centov.

Spominjajte se ob raznih prilikah naše prekrstne družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani! Mal polovi dan čemu na oltar! (v 4)

Cenik knjig,

KATERE SE DOBE V ZALOGI FRANK SAKSER CO., 109 GREENWICH STREET, NEW YORK.

MOLITVENIKI.

Bogu, kar je božjega, ličen molitvenik za možke, zlata obreza, polusnje, 75c.

Duška paža (spisal škof Fr. Baraga), platno, rudača obreza, 75c., fina vezava, zlata obreza, \$1.00.

Jesus in Marija, vezano v slonokost, \$1.50, fino vezano v usnje \$2.00, vezano v šagrin \$1, vezano v platno 75c.

Ključ nebeskih vrat, vez. v slon. kost, \$1.50.

Mali duhovni zaklad, šagrin, zlata obreza 90c.

Nebeske iskricice, vez. v platno 50c.

Rajski glasovi, 40c.

Otroška pobožnost, 25c.

Rožni venec, platno \$1.00.

Vrtec nebeski, platno 70c.

Skribi za dušo, zlata obreza 80c., fino vezano \$1.75.

Sv. ura, zlata obreza, fino vezano \$2.00, šagrin vezava \$1.20.

Abecednik, vezan, 20c.

Ahnov nemško-angleški tolmač, 50c.

Angleščina brez učitelja, 40c.

Aladin s čarobno cvetlico, 10c.

Andrej Hofer, 20c.

Avstrijski junaki, 90c.

Baron Trenk, 20c.

Belgrajski biser, 15c.

Beneška vedeževalka, 20c.

Berač, 15c.

Bojček, v drevo vpreženi vites, 10c.

Božični darovi, 10c.

Burska vojaka, 30c.

Cerkvica na skali, 10c.

Cesar Fran Josip, 20c.

Cesarica Elizabeta, 10c.

Ciganova osveta, 20c.

Ovčina Borogradska, 20c.

Ovetke, 20c.

Čas je zlato, 20c.

Črni bratje, 20c.

Četrto berilo, 40c.

Darinka, mala Črnogorka, 20c.

Deteljica, življenje treh kranjskih bratov, francoskih vojakov, 20c.

Doma in na tujem, 20c.

Dve čudopolni pravljici, 20c.

Dimnik: Besednjak slovenskega in nemškega jezika, vezan 90c.

Domachi zdravnik po Kneippu, vezan 50c.

Erazem Predjamski, 15c.

Eri, 20c.

Evstahija, 15c.

Evangelij, vezan 50c.

General Landon, 25c.

George Stephensonove železnice, 40c.

Golobček in kanarček, 15c.

Gozdovod, 2 zvezki, skupaj 70c.

Grof Radecki, 20c.

Grundriss der slovenischen Sprache, vezan \$1.25.

Hedvika, benditova nevesta, 15c.

Hildegarda, 20c.

Hirlanda, 20c.

Hrvatsko-angleški razgovori, vezano 50c.

Hitri računar, vezan 40c.

Ivan Remicljub, 20c.

Isanami, mala Japonka, 30c.

Izdajalca domovina, 20c.

Izgubljena sreča, 20c.

Izidor, pobožni knez, 20c.

Jaromil, 20c.

Jurčičevi spisi, 11 zvezkov, umetno vezano, vsak zvezek \$1.00.

Kako je izginil gozd, 20c.

Knez Črni Jurij, 20c.

Krištof Kolumb, 20c.

Krvna osveta, 15c.

Kako postanemo stari, 40c.

Katekizem, mali, 15c.

Lažnjivi Ključec, 20c.

Maksimilijan I., cesar mehičanski, 20c.

Mali vitez, 3 zvezki, skupaj \$2.25.

Marija, hči polkova, 20c.

Marjetica, 50c.

Materina krtev, 50c.

Mati Božja s Bleda, 10c.

Miklova Zala, 30c.